

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 18644

Tarih : 23.06.2026

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

45918

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek** tarafından Anayasamın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

İfade Özgürlüğü Derneği tarafından Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İnsan Hakları Bürosunun kuruluşu, hukuki dayanağı, görev ve yetkileri, yürüttüğü faaliyetler ve hak ihlali istatistikleri hakkında yapılan 26 Şubat 2024 tarihli bilgi edinme başvurusu, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 28 Mart 2024 tarihli işlemiyle reddedilmiştir.

Ret gerekçesinde, talep edilen bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 25'inci maddesinde düzenlenen "kurum içi düzenlemeler" kapsamında olduğu ileri sürülmüştür. Ancak Ankara 10. İdare Mahkemesi, 25 Nisan 2025 tarihli ve 2024/1592 Esas, 2025/805 Karar sayılı kararıyla söz konusu işlemi hukuka aykırı bularak iptal etmiştir.

Mahkeme; başvurunun yalnızca kurum personelini ve kurum içi uygulamaları ilgilendiren hususlardan ibaret olmadığını, İnsan Hakları Bürosunun yürüttüğü işlemler ile ceza infaz kurumlarındaki hak ihlali iddiaları ve bunlara ilişkin istatistiklerin kamuoyunu ilgilendirdiğini açıkça ortaya koymuştur. Kararda ayrıca, bilgi edinme başvurusundaki her talebin ayrı ayrı değerlendirilmesi ve kurum içi düzenleme niteliğinde olmayan bilgi ve belgelerin başvurucuya verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

İdarenin şeffaflığı ve bilgi edinme hakkı hukuk devletinin temel unsurlarındandır. Mahkeme kararlarının gecikmeksizin ve gereği gibi uygulanması ise Anayasa'nın 138'inci maddesi uyarınca idare açısından bir tercih değil, hukuki bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. Ankara 10. İdare Mahkemesinin 25 Nisan 2025 tarihli ve 2024/1592 Esas, 2025/805 Karar sayılı kararı Bakanlığınıza hangi tarihte tebliğ edilmiştir?
2. Bakanlığınız tarafından söz konusu karara karşı istinaf başvurusunda bulunulmuş mudur? Bulunulduysa istinaf başvurusunun tarihi, gerekçesi ve mevcut hukuki durumu nedir?
3. Mahkeme kararının Bakanlığınıza tebliği ile başvurucuya yeniden cevap verilmesi arasında ne kadar süre geçmiştir? Kararın uygulanması neden aylarca gecikmiştir?
4. Mahkeme kararının uygulanması amacıyla hangi Bakanlık birimleri ve hangi yöneticiler görevlendirilmiştir? Kararın gereğinin yerine getirilmesine ilişkin herhangi bir talimat, görüş veya makam oluru düzenlenmiş midir?
5. Mahkemenin, bilgi edinme başvurusundaki her istemin ayrı ayrı değerlendirilmesi yönündeki açık hükmü doğrultusunda başvurudaki hangi talepler kabul edilmiş, hangi talepler reddedilmiş ve her bir ret için hangi somut kanuni gerekçe gösterilmiştir?
6. İnsan Hakları Bürosunun kuruluşuna dayanak oluşturan idari işlem, görev ve yetkilerini belirleyen düzenleme ve teşkilat yapısındaki yerini gösteren belgeler başvurucuya verilmiş midir? Verilmemişse bunun gerekçesi nedir?
7. İlk bilgi edinme başvurusunun tamamının 4982 sayılı Kanun'un 25'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek topluca reddedilmesi yönündeki hukuki görüş kim veya hangi birim tarafından hazırlanmıştır?
8. Mahkemenin hukuka aykırı bulduğu ret işlemi hazırlayan, uygun görüş veren veya imzalayan kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari değerlendirme veya inceleme yapılmış mıdır?
9. Bakanlığınız ve bağlı birimleri tarafından 2020-2026 yılları arasında 4982 sayılı Kanun'un 25'inci maddesi gerekçe gösterilerek kaç bilgi edinme başvurusu reddedilmiştir? Bunlardan kaç yargıya taşınmış ve kaç idare aleyhine sonuçlanmıştır?
10. Ankara 10. İdare Mahkemesinin kararı sonrasında, daha önce "kurum içi düzenleme" gerekçesiyle reddedilmiş benzer başvuruların yeniden değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yapılmış mıdır?
11. Mahkeme kararının ardından Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü personeline bilgi edinme hakkı, idari şeffaflık, gerekçeli cevap verme yükümlülüğü ve mahkeme kararlarının uygulanması konularında herhangi bir eğitim veya talimat verilmiş midir?

45918

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

12. Kamu Denetçiliđi Kurumu, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüđünün 11 Temmuz 2024 tarihli bir yazısına dayanarak başvurunun karşılandığını değerlendirip “dostane çözüm” kararı vermiştir. Söz konusu yazı başvurucuya hangi tarihte ve hangi yöntemle gönderilmiştir? Başvurucuya tebliğ edilmemişse Kamu Denetçiliđi Kurumuna neden başvurunun karşılandığı yönünde bilgi verilmiştir?
13. Mahkeme kararı sonucunda Bakanlığınız tarafından 1.002 TL yargılama gideri ve 18.000 TL vekâlet ücreti ödenmiş midir? Hukuka aykırı işlem nedeniyle oluşan bu kamu zararının sorumluları hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
14. Bakanlığınız, bilgi edinme başvurularının genel ve soyut ifadelerle reddedilmesini önlemek ve her talep bakımından ayrı, somut ve denetlenebilir gerekçe oluşturulmasını sağlamak amacıyla yeni bir genelge veya uygulama düzenlemesi hazırlamış mıdır?
15. Mahkeme kararı, karara konu bilgi edinme başvurusu ve kararın uygulanması kapsamında verilen idari cevapların kişisel verilerden arındırılarak Bakanlığın internet sitesinde yayımlanması ve benzer başvurular bakımından emsal oluşturması planlanmakta mıdır?